
การพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ในจังหวัดกำแพงเพชร
Teaching Method Development in Sex Education for Level 2 Students in
Kamphaeng Phet
วรวิทย์ ลิทธิโสภณ*
Worawit Sittisophon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยในครั้งนี้ ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การสร้างความเข้าใจเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2555 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า ตอนที่ 1 การสร้างความเข้าใจและการพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 30 แห่ง แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1. เครือข่ายกลุ่ม A มีกิจกรรมได้แก่ 1) กิจกรรมการสอนเรื่องเพศศึกษา 2) กิจกรรมสารแนรู้ 3) กิจกรรมกีฬายามว่าง 4) กิจกรรม Fourteen Problem by face book และ 5) กิจกรรมเดินสายฉายหนัง 2. เครือข่ายกลุ่ม B มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมมหัศจรรย์วัยทีนวัยใสเราทำได้ 3. เครือข่ายกลุ่ม C มีกิจกรรมได้แก่ 1) กิจกรรมการอบรมเพศศึกษารอบด้านตามโครงการ “สร้างวัยสดใส ใส่ใจเพศศึกษา” 2) กิจกรรมตัวฉันเป็นของฉัน 3) กิจกรรมอดเปรี้ยวไว้กินหวาน 4. เครือข่ายกลุ่ม D มีกิจกรรมได้แก่ 1) กิจกรรมการอบรมนักเรียนแกนนำการสอนเพศศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) กิจกรรมปรับความคิด เปลี่ยนพฤติกรรมทำเพื่อพ่อ ตอนที่ 2 ผลการประเมินทุกรูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ และตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียด ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบเจตคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบทักษะการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอน / เพศศึกษา

ABSTRACT

The purpose of the development of sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet was to develop sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet. This study was divided into 3 parts; 1) making understanding sex education patterns for Mattayom 2 students and recruiting schools that were interested in this project 2) developing sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet 3) trying out sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet. The subjects of the study were Mattayom 2 students in Kamphaengphet Academic year 2012. Mean, standard deviation, T-test Dependent, and content analysis were employed in this study. To make understanding and develop sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet, there were 30 schools participating in this project; divided into 4 patterns e.g.1. Group A Network; e.g. 1) Sex education activity, 18 weeks taught every Wednesday 2) Interesting activity 3) Sports for free time activity 4) Fourteen problem by facebook and 5) Moving movie. 2. Group B Network; e.g. "Wonderful teenager, We can do it." 3. Group C Network; e.g. 1) Sex education seminar (according to 'Young teenager interested in sex education') 2) Myself is myself activity 3) Saving up for the future activity. 4. Group D Network; e.g. 1) Seminar for Mattayom 2 master students on sex education 2) Adjusting idea, changing behavior, doing good for dad activity. The results of all patterns were suitable and possible. The details of sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet were; The comparison of sex education knowledge for Mattayom 2 students in Kamphaengphet after participating in this project was higher then before at the statistical significance .05. The comparison of sex education attitude for Mattayom 2 students in Kamphaengphet after participating in this project was higher then before at the statistical significance .05. The comparison of sex education decision for Mattayom 2 students in Kamphaengphet after participating in this project was higher then before at the statistical significance .05. The extending the results of sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet which were best practise found that all 4 patterns such as Group A Network, Group B Network, Group C Network and Group D Network were practical and could be a guideline to develop sex education patterns for Mattayom 2 students in Kamphaengphet.

Keywords : Model learning / Sex Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาเด็ก และเยาวชนในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ได้ทวีความรุนแรงสูงขึ้นเกือบทุกด้าน ประกอบกับการมีทัศนคติ และพฤติกรรมเบี่ยงเบน บริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย เห็นทางศาสนา นำไปสู่การทะเลาะวิวาท ติดยาเสพติด การเสพยาเสพติด การดื่มสุรา การติดเกม เป็นต้น ซึ่งปัญหาหนึ่งที่มีความรุนแรงมากขึ้น และเป็นปัญหาของสังคมในปัจจุบัน คือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จากการสำรวจ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กและเยาวชนไทย (องค์การแพธ (PATH), 2550, หน้า 9) พบว่า

1) วัยรุ่นไทยโดยเฉลี่ยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในช่วงอายุ 13-18 ปี และยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น 2) อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยคือ 16 ปี 3) วัยรุ่นไทยมักไม่ใช้ถุงยางอนามัย โดยเฉพาะกับแฟนหรือคูรัก เนื่องจากมองว่าทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ และขาดความใกล้ชิด 4) วัยรุ่นทั้งชายและหญิง มองว่าการมีคูหลายคนหรือมี “กิ๊ก” เป็นเรื่องทันสมัย 5) ผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี รายใหม่เกิดขึ้นในกลุ่มที่มีอายุน้อยลง กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีอัตราการติดเชื้อสูงที่สุด และส่วนใหญ่ติดเชื้อจากการที่มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกัน ในกลุ่มอายุ 10-19 ปี เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย 6) วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอดจำนวนเพิ่มขึ้น เฉลี่ยวันละเกือบ 200 คน ในจำนวนนี้มีเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี ราว 2,000 คนหรือเฉลี่ยวันละ 5 คน

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น ประมวลผลจากข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของสำนักงานบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง (กรมการปกครอง, 2553) พบว่าจังหวัดกำแพงเพชรมีจำนวน และร้อยละของมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ที่คลอดบุตรมีสถิติสูงที่สุดในประเทศ 3 ปีซ้อนได้แก่ ปี พ.ศ. 2550 จำนวน 1,395 คน คิดเป็นร้อยละ 20.45 ปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,196 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 และปี พ.ศ. 2552 จำนวน 1,322 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.40 ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยสูงกว่าเกณฑ์การตั้งครรภ์ และคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ทั่วโลก (WHO) ที่กำหนดไว้ร้อยละ 10 จากการศึกษาของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร, 2553) พบว่าสถานการณ์การคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ระหว่าง 1 ตุลาคม 2552-30 กันยายน 2553 จำนวนทั้งสิ้น 1,375 คน เก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 604 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 ในจำนวนนี้เป็นมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และกำลังศึกษาในระดับต่างๆ จำนวน 74 คน โดยศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3 และหากจำแนกระดับการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะพบว่าจำนวนมารดาวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และจากสถิติที่เป็นจุดเริ่มต้นของอัตราการคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ในจังหวัดกำแพงเพชร ในกลุ่มของมารดาที่มีอายุ 14-15 ปี (อายุอยู่ในช่วงระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) มีจำนวนร้อยละ 10.1 ซึ่งแตกต่างจาก มารดาวัยรุ่นที่มีอายุ 13 ปี ซึ่งมีจำนวนเพียงร้อยละ 0.3 (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร, 2553)

จากข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของมารดาวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีสถิติเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในช่วงอายุ 14-15 ปี (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) และแนวคิดของรูปแบบหลักสูตรที่ยึดกิจกรรมและประสบการณ์ น่าจะเป็นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยและพัฒนาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรโดยการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนเพศสัมพันธ์ จะเป็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยจะเป็นทีมประสานงาน และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนเพศศึกษาที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็กและเยาวชน และพัฒนาเครือข่ายสำหรับโรงเรียนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในฐานะที่เป็นสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการเตรียมคนที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ดำเนินการเป็น 3 ตอน ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงขั้นตอนการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างความรู้เข้าใจเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านเนื้อหา

ความเป็นมาของโครงการ สรุปลสถานการณ์ ปัญหาในปัจจุบันและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้ในฐานะของสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอน รายละเอียดการดำเนินงาน

ด้านแหล่งข้อมูล

ผู้บริหารและครูผู้สอนจากโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 151 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบบันทึกข้อมูลการประชุมสำหรับผู้จัดบันทึกการสนทนา (Note taker)

ด้านตัวแปร

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาของผู้ที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน เพื่อชี้แจงความเป็นมาของโครงการ สรุปสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้ในฐานะที่เป็นสถานศึกษาในวัตุครที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ณ ห้องประชุมคณะวิทยาการจัดการ ชั้น 1 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอน รายละเอียดการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการประชุมตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่ออบรมให้ความรู้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. จัดประชุมให้แต่ละกลุ่มพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของพื้นที่ โดยผนวกให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน

3. จัดประชุมเพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

4. ให้แต่ละกลุ่มนำข้อเสนอแนะไปแก้ไข ปรับปรุงรูปแบบ และเขียนโครงการ

ด้านเนื้อหา

รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านแหล่งข้อมูล

1. โรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาจากโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โรงเรียนละ 2 คนรวม 60 คน

2. วิทยากร จำนวน 1 คน

3. ผู้ช่วยวิทยากรซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาจากโรงพยาบาลจาก 5 อำเภอ อำเภอละ 1 คน จำนวน 5 คน

ด้านตัวแปร

1. รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัด

กำแพงเพชร

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรเป็นการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดประชุมในวันเสาร์ที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. จัดประชุมให้แต่ละกลุ่มพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของพื้นที่ ของกลุ่มเครือข่าย A และ B ในวันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และจัดประชุมของแต่ละกลุ่มเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของพื้นที่ ของกลุ่มเครือข่าย C และ D ในวันอังคารที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3. นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรของแต่ละกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันศุกร์ที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4. การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร และเขียนโครงการพร้อมงบประมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้การทดลอง กลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design)

ด้านเนื้อหา

รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 โรงเรียนๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบทดสอบความรู้ เรื่องเพศศึกษา
2. แบบวัดเจตคติเรื่องเพศศึกษา
3. แบบวัดทักษะการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษา

มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. หาคความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความรู้ แบบวัดเจตคติ แบบวัดทักษะการตัดสินใจ โดยนำเครื่องมือที่ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 60 คน ด้วยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ เท่ากับ 0.76 แบบวัดเจตคติ จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดทักษะการตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าความสัมพันธ์ ด้วยวิธีการสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficiency) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติเท่ากับ 0.78

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ฯ

ตัวแปรตาม

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เจตคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ทักษะการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. โรงเรียนในแต่ละเครือข่ายกลุ่ม A B C และD ประชุมวางแผนร่วมกันกำหนดขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมโดยสอดแทรกในหลักสูตร ระหว่างผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้อง โดยกำหนดปฏิทินในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ การติดตามประเมินผลในช่วงเดือน มิถุนายน - สิงหาคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 30 โรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร ตามปฏิทินที่กำหนดไว้

3. นำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบทดสอบความรู้ เรื่องเพศศึกษา 2) แบบสอบถามเรื่องเพศศึกษา 3) แบบวัดการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษา สำหรับนักเรียน ไปใช้ในการเก็บข้อมูลก่อนดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ (Pre-test) และใช้เก็บข้อมูลหลังดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ (Post - test) โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา และแบบวัดทักษะการตัดสินใจ โดยตรวจให้คะแนน ให้คะแนนผู้ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบ ความมีนัยสำคัญแห่งความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนและค่าเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมโครงการ โดยใช้สูตรในการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร นำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การติดตามการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านเนื้อหา

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านแหล่งข้อมูล

เป็นผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบและนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ด้านตัวแปร

ปัญหา อุปสรรคพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาในระหว่างการทำงานของรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. โรงเรียนในแต่ละเครือข่ายกลุ่ม A B C และ D ประชุมวางแผนร่วมกันกำหนดขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาในช่วงเดือน กรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2555

2. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

3. การเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารที่โรงเรียน จำนวน 30 คน
2. ครูผู้รับผิดชอบรูปแบบการเรียนการสอนฯ จำนวน 30 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 60 คน
3. นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 (สพป.กพ.1) จำนวน 30 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน รวม 450 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า

ด้านตัวแปร

ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ผลที่ได้รับขั้นตอนการดำเนินการ

1. โรงเรียนในแต่ละเครือข่าย A B C และ D ประชุมวางแผนร่วมกันกำหนดขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาในระหว่างวันที่ 20-24 สิงหาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 30 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยดำเนินการประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร
3. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร
4. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 540 ฉบับ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลที่ได้รับและข้อเสนอแนะอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร นำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนของคำถามปลายเปิด

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างความเข้าใจเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา พบว่าครูได้รับความรู้ด้านวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนในเรื่องของการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน และมีความตระหนักว่าเพศศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนในโรงเรียนเพราะนักเรียนยังมีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะในเรื่องทักษะชีวิต การนำตนเองให้ปลอดภัย การครองตนในสังคม และการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ
2. ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนการสอนเพศศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนเพราะถือว่าเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการในเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมไปจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งของตนเองและคณะครูได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้
3. การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน พบว่า ผู้เข้าประชุมได้รับความรู้เป็นอย่างมาก สามารถนำเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ในการจัดการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและหากได้รับการอบรมเพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้เกิดความมั่นใจในการสอนเพศศึกษามากขึ้น

4. การให้ความรู้ของวิทยากร พบว่า เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์จริง ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ได้อย่างชัดเจน หากผู้บริหารและครูผู้สอนได้นำความรู้ที่ได้ไปขยายผลและปฏิบัติ ย่อมทำให้เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาเรื่องเพศศึกษาของจังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายละเอียดดังนี้ 1. ครูมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการสอนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียน เห็นความสำคัญ และเกิดความตระหนักเปลี่ยนทัศนคติในการสอน และเปิดกว้างด้านความคิดของครูผู้สอนมากขึ้น 2. มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนในโรงเรียน สอนโดยยึดบรรยากาศทางวิชาการ ครูควรนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในตัวนักเรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง 3. ความรู้ที่จะนำไปใช้กับนักเรียน ทั้งทางด้านพัฒนาการของร่างกาย ครอบครัวยุคใหม่ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ ข้อจำกัดในด้านต่างๆ รู้และเข้าใจวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ การป้องกันเชื้อ HIV โดยใช้ถุงยางอนามัย ฯลฯ 4. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน ใช้เนื้อหาที่จะนำไปสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน เข้าใจนักเรียน มีสื่อที่กระตุ้นความสนใจ และเป็นที่ยอมรับ 5. ความรู้ต่างๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนเพศศึกษา ได้แก่ ความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านนี้โดยตรงที่ควรออกพื้นที่ให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ การเข้าใจในตัวนักเรียน ผู้ปกครองให้มากขึ้น

2. ผลการจัดประชุมให้แต่ละกลุ่มพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของพื้นที่ มีการรวมกลุ่มแบ่งออกเป็น 4 เครือข่ายมีรายละเอียดดังนี้ 1. เครือข่ายกลุ่ม A รูปแบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) กิจกรรมการเดินสายฉายหนัง 3. เครือข่ายกลุ่ม B รูปแบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมมหัศจรรย์วัยทีน้อยที่เราทำได้ 3. เครือข่ายกลุ่ม C รูปแบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ “สร้างวัยสดใส ใส่ใจเพศศึกษา” 2) กิจกรรมตัวฉันเป็นของฉัน 3) กิจกรรมอดเปรี้ยวไว้กินหวาน 4. เครือข่ายกลุ่ม D รูปแบบการเรียนการสอนที่มีกิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการอบรมนักเรียนแกนนำ การสอนเพศศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) กิจกรรมปรับความคิด เปลี่ยนพฤติกรรม ทำเพื่อพ่อ 3) ผลการจัดประชุมเพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการสอนของเครือข่ายกลุ่ม A เครือข่ายกลุ่ม B เครือข่ายกลุ่ม C และเครือข่ายกลุ่ม D มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียดดังนี้ 1. ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลการเปรียบเทียบเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ ด้านการสร้างความรู้เข้าใจเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงความเป็นมาของโครงการ สรุปสถานการณ์ ปัญหาในปัจจุบันและให้ตระหนักถึงความสำคัญ และร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอน พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาและได้รับความรู้ด้านวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนในเรื่องของการป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน และมีความตระหนักว่าเพศศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนในโรงเรียน ด้านความรู้ด้านความรู้เข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนการเรียนการสอนเพศศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมมองเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนเพราะถือว่าการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการในเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมไปจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับความรู้เป็นอย่างมาก สามารถนำเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ในการจัดการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน จากข้อค้นพบอาจจะสรุปได้ว่าหลังการประชุมสร้างความเข้าใจเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องจากวิทยากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์อย่างแท้จริง และแนวทางที่ได้รับจากวิทยากรยังสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ทำให้โรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับแนวทางของทฤษฎีติดดิน (Grounded Theory) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเอาเรื่องราวสถานการณ์ชีวิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนมาวิเคราะห์ข้อมูลตามบริบทที่มีอยู่ หรือปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องราวของชีวิต จะทำให้ทุกคนเข้าใจเรื่องราวชีวิตพอที่จะตัดสินใจจำแนกแยกแยะและคัดเลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดเพิ่มมิติในการมองสมรรถนะทางสังคมได้รอบด้าน ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาแนวทางในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาได้อย่างแท้จริง (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2547)

ผลการพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียดดังนี้ ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ความรู้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้แต่ละกลุ่มออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจจากการอบรมของผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ เจตคติที่ดีเกี่ยวกับการสอนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียน และผลการจัดประชุมให้แต่ละกลุ่มพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนเพศศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของพื้นที่ โดยผนวกให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน พบว่า มีการรวมกลุ่มแบ่งออกเป็น 4 เครือข่าย คือ เครือข่ายกลุ่ม A เครือข่ายกลุ่ม B กลุ่ม C เครือข่ายกลุ่ม D และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการสอนของเครือข่ายกลุ่ม A เครือข่ายกลุ่ม B เครือข่ายกลุ่ม C และเครือข่ายกลุ่ม D มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากแต่ละเครือข่ายที่มาร่วมกันทำงานเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่มีความรู้และเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างดี เมื่อมีผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศศึกษา จึงเกิดความมั่นใจ เมื่อมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนเพศศึกษาที่ผ่านมาพร้อมทั้งถ่ายทอดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนต่างๆ ภายในเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับ

ข้อเสนอแนะของปาจารย์ ผลประเสริฐ และคนอื่นๆ (2554, หน้า 118) ที่ได้ศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้เสนอแนะไว้ว่า การบูรณาการความร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและการตั้งครรภ์ของ วัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชรนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียดดังนี้ ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะ เนื่องมาจากกิจกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นของรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 4 เครือข่าย มีทั้งกิจกรรมการอบรมให้ความรู้ การถ่ายทอดจากวิทยากร ซึ่งเป็นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เหตุผลข้างต้นจึงน่าจะทำให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงขึ้น ผลการศึกษาพบว่า เจตคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการ เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนเป็นการรับรู้ที่แสดงออกว่าดี หรือไม่ดี ควรหรือไม่ควรและความโน้มเอียงที่จะกระทำหรือจะปฏิบัติต่อการแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เทตและเบิร์นเนต (Tett, R.P., & Burnett, D.D., 2005, pp.500-517) ที่พบว่า สาเหตุด้านจิตใจ เป็นสาเหตุหนึ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม จึงน่าจะทำให้เจตคติเรื่องเพศศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงขึ้น ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการตัดสินใจเรื่อง เพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจจะเกิด จาก ทักษะการตัดสินใจเรื่องเพศศึกษา เป็นความสามารถในการประเมินการแก้ปัญหาและการตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดของนักเรียนภายใต้เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจนำนักเรียนไปสู่พฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมเกี่ยวกับปัญหาทางเพศ ที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของ นักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ควรจะเป็นผู้ริเริ่มและประสานงานในการส่งเสริม กำกับติดตามการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขการมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกโรงเรียน

2. โรงเรียน หน่วยงาน องค์กร หรือผู้ประกอบการ สามารถนำความรู้หรือกระบวนการที่เกิดขึ้นจาก การวิจัย ไปใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของที่แท้จริงของตน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดกำแพงเพชรโดยนำไปทดลองใช้กับโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร

2. ควรมีการศึกษาปัญหาและพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันควรที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนในชุมชนที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียนที่สอดคล้องกับปัญหาของพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- การปกครอง, กรม. (2553) รายงานสถานการณ์การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทย ปี 2553. ข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของสำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร.
- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2553). เพศศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาจริย ผลประเสริฐ และคนอื่นๆ. (2554). แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น ในจังหวัดกำแพงเพชร. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 จังหวัดลพบุรี กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พิชิต ฤทธิจุฑา. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เอ้า ออฟ เคอร์มีส์.
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงาน. (2553). รายงานสภาการณ์ เด็กและเยาวชน (Child Watch ปี 2551-2552). กำแพงเพชร : สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกำแพงเพชร.
- พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2547, เมษายน-กันยายน). ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) วิธีวิทยาการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีในการพัฒนาประเทศ. บรรณสาร มศก.ท., 1(19).
- สัมพันธ์ รอดพิงครุฑ. (2551). การพัฒนารูปแบบการป้องกันปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์. ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงาน. (2553). การสำรวจปัญหาสุขภาพหญิงตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 20 ปี ของจังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร.
- องค์การแพธ (PATH). (2551). คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บริษัท เออร์เจนท์ แทค จำกัด.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. (3 rd ed). New York : McGraw-Hill.
- Kirkendall, Lester A. (1960). *Understanding Sex. In Guidance Series Booklet, 145*. pp.8-13. Illinois : Science Research Associates, Inc.
- Schulz, E. D. & William, S. R. (1969). *Family Life and Sex Education*. New York : Harcourt Brace.
- Tett, R.P., & Burnett, D.D. (2005). A personality trait-based interactionist model of job performance. *Journal of Applied Psychology, 88*(3), 500-517.